

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת ערבית ואסלאם

ז' סיון/תשע"ט
10/06/19

קטעי עיתונות לבגרות – תש"פ

מורים יקרים,

לפניכם שני מאמרי אקטואליה, המיועדים לבחינות הבגרות בשנת הלימודים תש"פ:

1. على أنهار بابل – يهود العراق

2. أيّ ثقافة أنتجت رائعة "ألف ليلة وليلة"؟

המאמר הראשון נכתב במסגרת התוכנית להעצמת הזהות של יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך, והשני לקוח מתוך חוברת המאמרים המקיפה "יחידות הוראה בנושאי אקטואליה בעולם הערבי", הכוללת מקבץ מאמרים ותרגילים, שמהם נקבעים קטעי האקטואליה מדי שנה.

לכל מאמר הוספנו שאלה מסכמת, תרגילי פועל בדרגת קושי עולה ותרגילי תחביר במתכונת בחינות הבגרות.

להזכירכם! סעיף המילים: تَرْجِمُ وَأَحْفَظُ מכיל את המילים שהן בגדר חובה לבחינות הבגרות בכתב (בפרק: עיתונות).

ברצוננו להודות לגב' יפה רוטשטיין על הייעוץ הלשוני ועל הערותיה המקצועיות.

אנו מאחלות לכם עבודה פורייה, ולתלמידים הצלחה בבחינות הבגרות!

סיגלית שושן

דלית זלצר

מפמ"ר ערבית ועולם הערבים והאסלאם

מדריכה ארצית לחט"ע

יהודי עיראק

כתבה: דלית זלצר*

על אנחא בבל¹ – יהודי עיראק²

- 1 יֻעָבְרַתּוּ הַיְּהוּדִים בַּעֲרָאק מִן אֶדְמַת הַטּוֹוֹאִיף הַיְּהוּדִיָּת בַּעֲלָמ, וְתַעֲוֹד גִּדּוֹר הַזֶּה הַחַלִּיָּת
- 2 הַמַּחֲדָה אֶל הַקֶּרֶן הַשֵּׁשִׁי קִבַּל הַמִּילָד. בַּעַד דַּמָּר הַהִיכָל הָאוֹל (586 ק.מ.) אֲחֻלִּי הַמֶּלֶךְ
- 3 נְבוּחַדְנֶסֶר הַשֵּׁנִי הַיְּהוּדִים אֶל בָּבֶל, חַיִּת נִשְׁאָת חַלִּיָּת יְהוּדִיָּת חֲדִידָה וּמְזִדְהֶרָה.
- 4 בַּתַּאֲרִיחַ עֲרָאק הַמַּעַסִּיר כָּאֵת הַגַּלִּיָּת הָעֲזֻמִּי מִן יְהוּדֵי עֲרָאק תִּסְכֵּן בַּהַמְדֵּן הַרְשִׁיָּת
- 5 מִתּוֹ בַּגְּדָד וּבַבְּסֶרָה וּבַמוֹסָל וּבַגִּירָה מִן הַמְדֵּן, וְכָאֵת פִּתָּה קְלִילָה מֵהֶם תִּסְכֵּן בַּרְיָף.
- 6 יִמְכִּין הַקּוֹל אִן הָעֵלָקָה בֵּין מִסְלִימֵי עֲרָאק וַיְהוּדֶיהָ כָּאֵת חֲדָה לִלְגָיָה, וְכָאֵת הַטָּאִתָּה תִּנְעַם
- 7 בַּחַיָּת הָאִמָּנָה הַמִּסְתִּפֶּרָה מַעַ שְׂאִיר שִׁכָּאן הַבִּלָּד. וְכָאֵת הַיְּהוּדִים יִקְוִמוֹן בַּאֲעֻמָּל הָאִקְטִיסָדִיָּת
- 8 הַמִּחְתִּלָּה, וְכָאֵת יַחְזֹזְתֶּם בְּנוֹךְ עֲדִידָה וְעִדָּה שִׁנְאָת כַּאֲבִסְטָה וְאִתָּאֵת וְאִחְזִידָה
- 9 וְאִחְשָׁב וְאִדְוִיָּה וְאִאֲמִשָּׁה וְאִתְּבַע וְאִגְלוֹד וּבַגִּירָה, כַּמָּה עֲמִלוּ בַּמְעַזְמ הַמֵּהֵן הַחֲרָה
- 10 כַּאֲטִב וְאִשְׁבִּילָה וְאִשְׁחָפָה וְאִטְבָּעָה. וְשָׂהֵם הֵוָּא הַיְּהוּדִים בַּנֶּאֱבָא עֲרָאק חַיִּת כָּאֵת אוֹל
- 11 וְזִיר מַלִּיָּת בַּהַחְקוּמָה הָעֲרָאקִיָּת עָאם 1921 יְהוּדִיָּא וַיִּדְעֵי חֲסִקִיל סָאסוֹן.
- 12 בַּתַּחֲרִיזָאן 1941 מ, חֲלָל אַחְתִּפָּלֶם בַּעֲד הָעֲנֶסֶרָה, תַּעֲרֹשׁ הַיְּהוּדִים בַּבְּגְּדָד אֶל עֲמִלִּיָּת
- 13 קָטַל וְנָהַב לַמְּמַלְכָּת, וְעִרְפָּת הַזֶּה הָעֲמִלִּיָּת בַּשֵּׁם הַפְּרֹהוֹד³. וְקַד רִבֵּט הָעֲדִיד מִן
- 14 הַמְּוִרְחִין בֵּין אַחְדָּת הַפְּרֹהוֹד וּבֵין הַדְּעָיָה הַנָּאֲרִיָּת⁴.

* תודה לגב' יפה רוטשטיין על הייעוץ הלשוני ועל הערותיה המועילות.

¹ וְעָטָה בָּבֶל בַּת בִּלָּד הַרְפָּדִין, בֵּין תְּהֵרִי דִּחְלָה וְהַפְּרָת, 110 ק"מ בְּיָסוֹף בַּגְּדָד.

² לַקִּרְיָה נוספת ראה:

סַעֲדוֹן, חַיִּים (עוֹרֵד), 2002. קַהֲלִילת יִשְׂרָאֵל בַּמְזֻרַח בַּמֵּאוֹת הַתִּשְׁעִי-עֶשְׂרִים: עִירָאק, יְרוּשָׁלַיִם: מִשְׁרַד הַחִינוּךְ וּמַכּוֹן בֶּן צִבִּי.

³ רַאֲה: סוֹמֵךְ, שִׁשׁוֹן, 2004. בַּגְּדָד, אַתְמוֹל, תֵּל אֲבִיב: הוצאת הקיבוץ המאוחד, 104-109.

⁴ לַקִּרְיָה נוספת ראה אתר "יד ושם":

http://www.yadvashem.org/odot_pdf/Microsoft%20Word%20-%20201867.

- 15 179 יהודיָּא וְאָסִיב 2118. וְסַל עַדדּ אֲשַׁחַס אֲלֵזִין הֻבֵּט
16 מְטַלְכָּתְהֶם לִי 50 אֲלָּא. אֲרֻהֵבְּ הַזֶּה אֲמַדְבַּח יִהוּד אֶרֶאק, וְתַרְכַּת בִּי נַפְסֵיהֶם אֲתָרָא עֲמִיקָא.
17 וּבֵין אֵלְעוּמ 1950-1952 פֶּר אֲכַתֵּר מִן 110 אֲלָפ יִהוּדִי מִן אֶרֶאק זִמְנַן עֲמִלִּיַּת "עֲזֵרָא
18 וְנַחְמִיָּא"⁵. אֵיּוֹם יַעֲיִשׁ בִּי בַּגְדָּא עַדְדֵּ זַיִּיל מִן יִהוּד, כַּמָּא יִבְדּוּ מְגַרְדֵּ תַמְנִיָּה⁶.

אֲמַרְדַּת

בְּלָד אֲלֵרִאֲפִדִּין – אֲרַץ שְׁנֵי הַנְּהָרוֹת, מַסּוּפּוּטִמִּיָּה (כִּינּוּי לַעִירָאק)	מְעַסִּיר – בֶּן זַמְנָנוּ, עַכְשׁוּי, מוֹדַרְנִי	נֶהֱב – שׁוּד, בִּיזָה
טָאִיֶּפֶה (ג) טָוֹאִיֶּפ – עַדָּה, קַהִילָה	עָאִלִּיָּה – רוֹב	מְטַלְכָּת – רַכּוּשׁ, קַנִּיין, נַכְסִים
גְּדֵר (ג) גְּדֵר – שׁוּרֶשׁ	פִּתָּה (ג) פִּתָּת – קַבּוּצָה, חֲבֻרָה	אֲרֻהֵב – הַפְחִיד אֶת... הַטִּיל אִימָה עַל...
גְּמִיר – מַפּוּאֵר, מַהוּלָל	רִיִּף – אַזּוֹר כַּפְרִי	מְדַבְּחָה (ג) מְדַבְּח – טַבַּח, רַצַּח הַמוֹנִי
דְּמָר – הַרֶס, חוֹרְבָן	מְסַתְּפֵר – יַצִּיב, קַבּוּעַ	אֲתָר (ג) אֲתָר – סִימָן, חוֹתֶם, עַקְבוֹת
ק.מ. – קִבְּלַ אֲלֵמִילָד – לַפְנֵי הַסְפִירָה	סִידְלָה – רוֹקְחוֹת	פֶּר (ג) – בְּרַח, נַמְלֹט
אֲגִלִּי – הַגִּלָּה אֶת... מ..	סָאֵהֶם – הַשְׁתַּתֵּף ב... לַקַּח חֶלֶק ב...	זַיִּיל – קֶטֶן, זַעִיר, זַנִּיחַ
נִשְׂאָ (ג) – נּוֹצֵר, גְּדֹל, צַמַּח	עֵיד אֲלַעֲנֶסֶרָה – חַג הַשְּׁבֻעוֹת	תַּעֲרֵץ אֶלִּי / ל – נַחֲשָׁף ל...
אֲרֻזְהֵר – פֶּרַח, שְׁגִשְׁגָּה	תַּעֲרֵץ אֶלִּי / ל – נַחֲשָׁף ל... עֹמֵד בַּפְּנִי...	

⁵ רֵאָה: מֵאִיר- גִּלְצַנְשְׁטֵיין, אֶסְתֵּר. 2014. "בְּכִי עַל נְהָרוֹת בָּבֶל: יְהוּדִי עִירָאק 1950-1951: מַהְגִּירָה לַגִּירוּשׁ". עֵתֶמּוֹל 237: 7-10.

⁶ עַל שִׁירַת גַּעְגּוּעִים לַיְהוּדִי עִירָאק רֵאָה: גַּבְאִי, צַבִּי. 2016. "סִנּוֹנִית שֶׁל שִׁירָה אֲנוּשִׁית וּפֶטְרוּסִית בַּעִירָאק". בִּיטָאוֹן הַמוֹרִים לַעֲרַבִּית וְלַאֲסֵלָאִם 44: 133-135.

أجيبوا عن الأسئلة:

1- متى وصل اليهود إلى بابل؟

2- أكملوا: قَبْلَ نَفْيِ اليهود إلى بِلَادِ الرّافِدَيْنِ _____ الهيكل الأول.

3- تُذَكِّرُ في النّصّ المدن بغداد والبصرة والموصل لأنَّ _____

4- إختاروا الجواب الصحيح:

حتى الأربعينات عاش اليهود والمسلمون في العراق...

أ. في خَوْفٍ دَائِمٍ.

ب. في تَعَايُشٍ وتعاون اقتصاديٍّ.

ت. بِدُونِ أمانة واستِثْقَارٍ.

5- أجيبوا بالعبريّة: ما هي المَجالات الاقتصاديّة الّتي تَخَصَّصَ فيها يهود العراق؟ (أذكرُوا سبعة مجالات على الأقلّ).

6- أكملوا القطعة التّالية (استعينوا بمخزن الكلمات. تُوجد في المخزن كلمتان زائدتان):

إنْدَمَجَ يهود العراق _____ تَامًّا في حياة الشَّعْبِ العراقيّ وَعَمِلُوا في _____ مُتَنَوِّعَةً من

بَيْنَهَا ال _____ والصَّيْدَلَةُ وال _____ . إِشْتَرَكَتِ الطَّائِفَةُ في بِنَاءِ ال _____ العراقيّة

وَنَعِمَتْ بِال _____ الهادِئَةِ والمُريحَةِ.

طِبّ	دَمَار	دولة	اضطرابات	اندماجًا	طباعة	حياة	صناعات
------	--------	------	----------	----------	-------	------	--------

7. إختاروا الأجوبة الصّحيحة:

ما هي القيم التي انعكست في العلاقات بين يهود العراق ومُسْلِمِيهَا خلال العِشْرِينَات؟
(يُمكن الاختيار عدّة بنود).

أ. قيمة الاحترام المُتبادِل

ب. حُبّ الوطن

ت. قيمة الصدّق

ث. قيمة التسامح

8. أحيوا بالعبريّة: مَنْ هو حسيقل ساسون؟

9. أكتبوا بالعبريّة عدّة تفاصيل عن الفرهود. استعينوا بالمعلومات المذكورة في النصّ.

10. أحيوا بالعبريّة: إلى ماذا يُنسب التّأريخان: ١٩٢١, ١٩٤١.

11. أكتبوا "صحيح" أم "خطأ":

أ. في إطار عمليّة "عزرا ونحميا" هرب يهود العراق إلى دولة إسرائيل. _____

ب. وقعت عمليّة "عزرا ونحميا" في الأربعينات. _____

ت. قرّر عدد كبير من اليهود البقاء في العراق. _____

12. سؤال شامل

رَتَّبُوا الجمل التَّالِيَةَ حسب تسلسل الأحداث/ سَدِّروا את המשפטים הבאים לפי סדר התרחשותם.

٨. شغل حسقل ساسون مَنْصِبَ وزير المَالِيَّةِ في الحكومة العراقيَّة. —
٢. هرب اليهود من العراق إلى إسرائيل ضِمْنَ عمليَّات "عزرا ونحميا". —
٥. أُجِّلِيَ اليهود إلى بابل. —
٦. نَعِمَتِ الطَّائِفَةُ اليهوديَّةُ بالحياة المُسْتَقَرَّة. —
٦. أَرْهَبَتْ عمليَّات العُنْفِ ونَهَب المُمْتَلَكَاتِ يهود العراق. —
١. دُمِّرَ الهيكل الأوَّل. —
٢. نَشِبَتْ أَعْمَالُ القَرْهُودِ في بغداد. —

ترجم واحفظ:

طَائِفَةٌ (ج) طَوَائِفُ	مِهْنَةٌ (ج) مِهَنُ	نَهَبَ (ـ) نَهَبَ	أَرْهَبَ
دَمَارٌ	فِئَةٌ	سَاهَمَ	مُمْتَلَكَاتٌ
مُعَاصِرٌ	مُسْتَقَرٌّ	تَعَرَّضَ إِلَى / لِ	إِضْطِرَابَاتٌ
		فَرَّ (ـ)	أَثَرَ (ج) آثَارٌ

أجيبوا شفهيًّا:

1- تحدّثوا عن شخصيَّاتٍ إسرائيليَّةٍ مشهورة من أصلٍ عراقيٍّ وعن إِسْهَامِهَا (תרומתם) في المجتمع الإسرائيليِّ (في مجالاتٍ مُختلفة).

2- تُعْتَبَرُ سنة ١٩٤١ نُقْطَةً تَحْوُلٍ (נקודת מפנה) في تاريخ يهود العراق. صِفُوا التَّغْيِراتِ الَّتِي حدثت في حياة الطَّائِفَةِ اليهوديَّةِ العراقيَّةِ قبل هذه السَّنة وبعدها.

- תרגילי פועל -

מתוך המאמר: "עלי أنهار بابل – יהוד العراق"

א. להלן פעלים מתוך הקטע שקראתם. נתחו אותם לשורש, בניין, גוף וצורה דקדוקית ותרגמו.

דוגמה:

הפועל	שורש	בניין	זמן	גוף	תרגום
آمنة	أمن	1	בינוני פועל	יחידה	בטוחה, שלווה, רגועה

1. يُعْتَبَرُ 2. تَعُوذُ 3. أَجْلَى 4. مُزْدَهَرَةٌ 5. مُعَاَصِر 6. كَانَتْ
7. قَوْل 8. مُسْتَقَرَّةً 9. يَقُومُونَ 10. مُخْتَلَفَةً 11. بِنَاء 12. يُدْعَى
13. عُرِفَتْ 14. إِضْطِرَابَات 15. أُصِيبَ 16. فَرَّ 17. يَعِيشُ 18. يَبْدُو

ב. הפכו את הפעלים הבאים מעבר לעתיד.

1. نَشَأَتْ () 2. أَجْلَى 3. كَانَتْ () 4. تَعَرَّضَ 5. وَصَلَ () 6. فَرَّ ()

ג. כתבו את צורות המצדר של הפעלים הבאים.

1. سَاهَمَ 2. قُتِلَ 3. أُصِيبَ 4. أَرْهَبَتْ 5. وَصَلَ 6. يُعْتَبَرُ
7. أَجْلَى 8. اسْتَقَرَّ 9. أَعَادَ 10. قِيلَ 11. بُنِيَ 12. تَعَرَّضَ

- תרגילי תחביר -

מתוך המאמר: "עלי אנהר בבל – יהודי העיראק"

ענו על השאלות הבאות. נקדו את כל המשפטים שאינם מנוקדים באופן מלא (ניקוד פנימי וסופי).
أجيبوا عن الأسئلة. شكّلوا الجمل تشكيلاً تاماً.

1. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

يُعتبر اليهود في العراق من أقدم الطوائف اليهودية في العالم.

2. שללו את המשפט באמצעות לא הנافية للجنس.

هناك علاقات وثيقة تاريخية بين يهود العراق ومسلميها.

3. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

ما أغنى رجال الصناعة اليهود في العراق!

4. נסחו את המשפט הבא באמצעות תיאור מצב.

هاجر اللاجئين إلى قارة أوروبا وهم يسرون نحو مستقبل جديد.

5. השמיטו את אל היידוע מהמילה המסומנת בקו ושנו את המשפט בהתאם.

شاهدتُ الفيلم السينمائي الذي يعتمد على رواية الكاتب الإسرائيلي "إيلي عامير".

6. הקדימו למשפט إن ושנו את המשפט בהתאם.

يَنطِقُ ممثلو الفيلم الإسرائيلي "مطير الحمام" باللهجة البغدادية اليهودية وباللهجة العامية العراقية.

7. השמיטו את אֵל היידוע מהמילה המסומנת בקו.

بعد هجرة يهود العراق أصبحت دولة إسرائيل المركز الرئيسي لمُتكلّمي اللهجة اليهوديّة العراقيّة.

8. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

هَرَبَ فِي بِدَايَةِ الْحَمْسِينَاتِ مُعْظَمُ يَهُودِ الْعِرَاقِ خَوْفًا مِنْ أَعْمَالِ الْعُنْفِ.

9. הוסיפו את המילה וְדَاوֹד אחרי המילה صَالِح ושנו את המשפט בהתאם לכללי הזוגי.

صَالِح الكُوَيْتِيّ هو يهوديّ عراقيّ وُلد في الكويت, وكان موسيقيًا اشتهر في ثلاثينيات وأربعينات القرن العشرين.

10. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

بَلَغَ عَدْدُ الْأَشْخَاصِ الَّذِينَ تَمَّ نَهْبُ مُتْلَكَائِهِمْ فِي بَغْدَادِ 50 أَلْفًا.

11. נסחו את המשפט הבא באמצעות עתיד מנצוב.

زادت الحكومة العراقيّة ضغوطها باتجاه الأقلّيّة اليهوديّة وقرّرت منع اليهود من السفر.

12. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

تأثّر المجتمع اليهوديّ بالمجتمع العربيّ المُحيط به تأثيرًا عميقًا وربطت بينهما علاقات صداقة.

אֵי תְּחָפָה אֲנִתְּגֵת רֵאעָה "אֵלֶּף לַיְלָה וְלַיְלָה" *?

- 1 שְׁהֵד מַעְרֵז "פֶּרַנְקְפּוֹרְט" לִלְכָּתָב נִפְאָשָׁא אַקָּדִימִיָּה חֹול תְּחָפָה אֲלִי חֶרְגַּת מִנְּהָ רֵאעָה
- 2 אֲדִיבֵיִּת מְשֻׁהֶרֶת "אֵלֶּף לַיְלָה וְלַיְלָה".
- 3 וְקָל מִתְּחַדְּתוֹן בִּי מִנְּאֻשָּׁה עָמָה אִן אֶהְיָמָם בְּהָדָא "אֶלְכֶנֶז אֲדִיבִי" אֲלִי זָהָר לִאֲוֹל מֶרֶת
- 4 בִּי הַפֶּרֶן תֵּשִׁיעַ בְּדָא קִבֵּל 300 עָם בַּעַד תִּרְגְּמֵה לִאֲוֹל מֶרֶת אֶל הַפֶּרֶנְסִיָּה וְלִכֵּן הָעֻמוּז מָא
- 5 זָל יִכְתֵּנֵף אֲוֹלֵה.
- 6 וְאִידֵת "קְלוּדִיָּא אוֹת" וְהִי אַחַדְתּוֹ מִתְּרַגְּמֵה אֲלֵמָנִי לְהָדָא הָעֵמֶל וְהָהָה הַנֶּזֶר אֲלִי תִּפְּוֹל אִן
- 7 אִפְּאֶרֶה – וְהוּא קִסְסָה "שְׁהֶרְזָד" אֲלִי תִּרְוִי קִסְסָה לִלְשָׁלְטָן כָּל לַיְלָה לִכֵּי תִּהְרָב מִן קָטַעַ
- 8 רֵאסֶהָ – הוּא קִסְסָה הִנְדִיָּה וְקָד וּשְׁלַת לִלְרִיבִיָּה עֵן טָרִיק הַתְּרַגְּמָה הַפֶּרְסִיָּה. וְאַחְתֵּלֵף "בְּהָל
- 9 הַעִיטָנִי" הַרְוֵאִי הַמִּסְרִי עִם הָדָא הָרְאִי וּבְדָא מִתְּלָמָא לֵאנֵן הַכְּמִיעַ יִרְעָבוֹן בִּי אִנְקָר מְלִכִּיָּה
- 10 הָעֵרֶב לְהָדָא הָעֵמֶל מִן הָאֵלֶּף אֶל הָאֵיָּה מִעֲתִירָא אִן "אֵלֶּף לַיְלָה וְלַיְלָה" תִּנְסַגְּמַ עִם תְּפָלִיד רִוְאִיה
- 11 הַקִּסְסָה בִּי הָעָלָם הָעִרְבִי אֲלִי תִּעֹוֹד אֶל אֵיָּמ הַפֶּרְאֻעִנָּה, מְוִקָּדָא עָלֵי אִן "אֵלֶּף לַיְלָה וְלַיְלָה" עֵמֶל
- 12 עִרְבִי חָלִיֵּס וְאִשְׁוִיל.

הַטְקְסֵט הַשְׁלֵם נִמְצָא בִּ <http://www.balagh.com/thaqafa/e00vda0z.htm>

אֲלִמְפֻרָּדָת

אֲנִתְּגֵת – יִיצָר	מַעְרֵז (ג) מַעַרֵּז – יִרִיד	רֵאעָה – יִצִּירַת מוֹפֵת
חָלִיֵּס – נָאֵמוֹ, כֵּן	אֲשֻׁל (ג) אֲשֻׁל – מִקּוֹר, שׁוֹרֵשׁ	אֲשִׁיל – מוֹשֵׁרֵשׁ, מְבוֹסָס
שְׁרֵף – כְּבוֹד	וְהָהָה נֶזֶר (ג) וְהָהָה נֶזֶר –	אִנְסַגְּמַ – הַתְּמַזְג, הִיָּה בְּהַתְּאָמָה, בְּהַרְמוּנִיָּה.
אִנְקָר – הַכַּחֲשָׁה	פֶּרֶן (ג) פֶּרֶן – מָאָה שְׁנִים	רִעֵב – בִּי – רִצָּה, חֶפֶץ
קֶנֶז – אוֹצָר	רְאִי (ג) אֶרְאֵה – דַּעָה, הַשְׁקָפָה	אִחְתֵּלֵף מַעַ – חֶלֶק עַל (דַּעָה)
רִוִּי – סִיפֵר	אִכְתֵּנֵף אֲלֵעֻמוּז – הִיָּה לוֹט בַּעֲרַפֵּל	מְלִכִּיָּה – קִנִּיין
תְּחָפָה – תִּרְבּוּת	מִן הָאֵלֶּף אֶל הָאֵיָּה – בָּאוּפֵן	עָאֵד – אֶל – הִיָּה נַעוּץ בִּ, מִקּוֹרוֹ בִּ
תְּפָלִיד – מְסוּרוֹת	פָּטַעַ – קָטַעַ – כֶּרֶת	תָּאֵלֶּם – סִבֵּל, חֶשׁ כָּאֵב
	הַפֶּרְאֻעִנִים	בְּדָא – נִרְאָה, נִגְלָה

أجيبوا عن الأسئلة:

- 1- أين أُقِيمَ المعرض؟
- 2- أكملوا: تناول ال _____ للكتاب موضوع أصل _____ الكتاب المعروف "ألف ليلة وليلة".
- 3- أجيبوا بالعبرية: لماذا نَاقَشَ الْمُتَحَدِّثُونَ في المَعْرِض موضوع "ألف ليلة وليلة"؟
- 4- أكتبوا "صحيح" أم "خطأ": تُرْجِمَتِ الرَّائِعَةُ الْأَدَبِيَّةُ الْمَشْهُورَةُ "ألف ليلة وليلة" إلى الفرنسية قبل أربعة قرون. _____
- 5- من هي "كلوديا أوت"؟
- 6- أ. يعود الضمير "ها" في الكلمة "منها" (السطر ١) إلى _____
ب. يعود الضمير "ه" في الكلمة "أصوله" (السطر ٥) إلى _____
ت. يعود الضمير "ه" في الكلمة "إطاره" (السطر ٧) إلى _____
- 7- أكملوا بالعبرية بطاقة هُويَّة الرَّائِعَةِ الْأَدَبِيَّةِ: الاسم _____ البطلان _____
هَدَفَ الْبَطْلَةُ _____ الفترة _____
- 8- أكتبوا "صحيح" أم "خطأ":
حَسَبَ رَأْيِ "كلوديا أوت" نِطاق الكتاب لَيْسَ عَرَبِيًّا. _____
- 9- من هو "جمال الغيطاني"؟
- 10- إختاروا الجواب الصحيح: إِنَّ "جمال الغيطاني" ...
أ. يُعَانِي من عدم الاعتراف بِمِلْكِيَّةِ الْعَرَبِ لِلرَّائِعَةِ الْأَدَبِيَّةِ.
ب. يَعْتَقِدُ أَنَّ مَصْدَرَ "ألف ليلة وليلة" قَدِيمٌ جَدًّا.
ت. يُشَدِّدُ عَلَى أَنَّ هَذَا الْعَمَلُ هُوَ عَرَبِيٌّ مِائَةً بِالمِائَةِ.
ث. كُلُّ الْأَجْوِبَةِ صَحِيحَةٌ.

11- سؤال شامل

أكملوا القطعة التالية (إستعينوا بمخزن الكلمات) :

قصة الإطار لكتاب "ألف ليلة وليلة"

يتكوّن كتاب "ألف ليلة وليلة" من قصّة الإطار التي يتضمّن فيها _____ كبير من الحكايات الفرعية. وفي هذه القصّة _____ الملك "شهریار" خيانة زوجته مع أحد عبيده، وقرّر أن _____ من كل النساء في مملكته. ولذلك تزوّج الملك كل ليلة امرأة و _____ مع طلوع الصّباح. وفي أحد الأيام وقع _____ الملك على "شهرزاد" ابنة وزيره التي كانت _____ بالفطنة والدّكاء. و _____ "شهرزاد" حكاية للملك كل ليلة ولكنها لم تُنه الكلام بحجّة طلوع الصّباح. وأجلّ الملك قتل زوجته إلى أن يستمع إلى الحكاية كلّها، وهكذا استمرت "شهرزاد" طوال الليالي المتعاقبة ونجّت من ال _____ . يُمثّل كتاب "ألف ليلة وليلة" السّحر الشرقيّ وحظي به _____ الغرب والشرق على حدّ سواء وتوفّرت منه نسخ مختلفة وطبعات عديدة، وترجم إلى _____ لغات العالم.

مخزن الكلمات : (שימו לב: במחסן המילים מצויות שתי מילים מיותרות)

أَخْتِيار	ثَقَافَة	قَتَلَهَا	عَدَد	مَوْت	اِكْتَشَفَ
مُعْظَم	رَوْتُ	يَنْتَقِم	مَعْرُوفَة	اِنْسَجَمَ	اهْتِمَام

ترجم واحفظ:

إنكار	معارض (ج) معارض	رَغِبَ _ في	رائعة أدبية
كُنْز	أصل (ج) أصول	رَأَى (ج) آراء	قَرَن (ج) قُرون
إطار	وُجْهَة نَظَر	رَوَى _	

أجيبوا شفهيًا:

1- تحدّثوا عن قصّة واحدة من قصص "ألف ليلة وليلة".

2- تحدّثوا عن معرض كُتب زُرُمُوهُ.

- תרגילי פועל -

מתוך המאמר: "אֵי תְּחָפָה אֲנִתְּגֵת רֹאעָה "אֵלֶּף לַיְלָה וְלַיְלָה"?"

א. להלן פעלים מתוך הקטע שקראתם. נתחו אותם לשורש, בניין, גוף וצורה דקדוקית ותרגמו.

דוגמה:

הפועל	שורש	בניין	גוף	צורה דקדוקית	תרגום
نَقَّاش	נִּנְּשׁ	3	-	מצדר	דיון, ויכוח

1. رَائِعَةٌ 2. مُتَحَدِّثُونَ 3. مُنَاقِشَةٌ 4. إِهْتِمَام 5. غُمُوض 6. زَالَ
7. تَقُولُ 8. تَرَوِي 9. لِكَيْ تَهْرَبَ 10. قَطَعَ 11. بَدَأَ 12. مُتَأَلَّم
13. إِنكَار 14. مُعْتَبِر 15. تَنْسِجُ 16. رِوَايَةٌ 17. تَعُودُ 18. مُؤَكَّد

ב. הפכו את הפעלים הבאים מעבר לעתיד ומעתיד לעבר.

1. أُنْتَجَتْ 2. أُيِّدَتْ 3. تَقُولُ 4. تَرَوِي 5. وَصَلَتْ 6. بَدَأَ

ג. כתבו את צורות המצדר של הפעלים הבאים.

1. أُنْتَجَتْ 2. خَرَجَتْ 3. مُتَحَدِّثُونَ 4. بَدَأَ 5. يَكْتَنِفُ 6. أُيِّدَتْ
7. اِخْتَلَفَ 8. مُتَأَلَّم 9. مُعْتَبِر 10. تَنْسِجُ 11. تَعُودُ 12. مُؤَكَّد

- תרגילי תחביר -

מתוך המאמר: אֵי תְּחָפָה אֲנִתְּגֵת רֹאעָה "אֵלֶף לַיְלָה וְלַיְלָה" ?

ענו על השאלות הבאות. נקדו את כל המשפטים שאינם מנוקדים באופן מלא (ניקוד פנימי וסופי).
أجيبوا عن الأسئلة. شكّلوا الجمل تشكيلاً تاماً.

1. השמיטו את אֵל היידוע מהמילה המסומנת בקו ושנו את המשפט בהתאם.

كتاب "ألف ليلة وليلة" هو مجموعة متنوعة من القصص الشعبية التي تحتوي على شخصيات أدبية خيالية مشهورة.

2. שללו את המשפט הבא באמצעות המילה לִיֶּס.

إنّ الاهتمام الأدبيّ بهذا الكتاب الذي بدأ قبل 300 عام كبير.

3. כתבו את המשפט הבא בדרך חלופית של אֲفֵל התפזיל.

من هو أحدث مترجم ألمانيّ لهذا الكنز الأدبيّ؟

4. כתבו את המשפט הבא בדרך חלופית (באמצעות מצדר).

أرادت شهرزاد أن تَهْرُبَ من قطع رأسها.

5. נסחו את המשפט הבא באמצעות תיאור מצב.

إختلف الروائيّ المصريّ مع رأي المترجمة الألمانية وهو متألم.

6. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

يُؤَثِّرُ الْكَنْزُ الْأَدَبِيُّ "ألف ليلة وليلة" على الثقافة العربيّة والعربيّة تأثيراً كبيراً.

7. הפכו לצורת ריבוי את המילה המסומנת בקו ושנו את המשפט בהתאם.
אֵיד הכּאֵב וּכְהָ נִטְר הַמִּתְחַדֵּת הָאַמֶּאֱיִי הַאֲדִי אֵנֶכְר מַלְכִיַּת הָעֵרֶב לִכְתָּב "אֵלֶף לַיְלָה
וְלַיְלָה".

8. שללו את המשפט באמצעות לא הנאפיה للجنس.
هناك دلائل قاطعة على أنّ أصل هذا الكتاب ليس عربيّاً.

9. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.
حُبُّ مَا قَرَأْنَاهُ فِي طُفُولَتِنَا مِنْ قِصَصِ عِلَاءِ الدِّينِ وَعَلِيِّ بَابَا.

10. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית בו.
مَا أَشْطَرَكِ يَا شَهْرَزَاد!

11. הפכו לצורת זוגי את המילה המסומנת בקו ושנו את המשפט בהתאם.
בדא האהמאם באלכאב המשהור האדי תֵּרְגֵּם אֶל הַפִּרְנִסִיָּה קִבֵּל 300 עאם.

12. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהן התופעות התחביריות המסומנות בקו.
تَزَوَّجَ الْمَلِكُ شَهْرِيَارَ كُلِّ لَيْلَةٍ شَابَّةً مِنْ بِلَادِهِ وَقَطَعَ رَأْسَهَا فِي الصَّبَاحِ أَنْتِقَامًا مِنَ النِّسَاءِ.

13. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.
أَصْبَحَتِ الرَّائِعَةُ الْخَالِدَةُ "أَلْفَ لَيْلَةٍ وَلَيْلَةٍ" أَشْهَرَ الْكُتُبِ عَالَمِيّاً.
